

Pracovať z lásky

Prečo pracujeme? Je to preto, aby sme mohli žiť? Aby sme nemali v živote problémy? Profesionálne povolanie má priamu spojitosť so šťastím, ak sa rodí z lásky a láske sa podriaďuje, ako si vysvetlíme v tomto článku.

10.07.2019

Človek by sa nemal obmedzovať na obyčajné robenie vecí, vyrábanie predmetov. Práca sa rodí z lásky, demonštruje lásku, podriaďuje sa láske.¹ Je možné, že nám pri čítaní

slov svätého Josemaríu napadnú otázky, ktoré povedú k dôvernému rozhovoru s Bohom: Prečo pracujem? Aká je moja práca? O čo sa snažím svojou prácou alebo o čo sa usilujem? Nastal okamih, aby sme si pripomenuli, že cieľom nášho života nie je *niečo robiť*, ale milovať Boha. ***Svätosť nespočíva v tom robiť zakaždým zložitejšie veci, ale robiť ich stále s väčšou láskou.***²

Veľa ľudí pracuje – a aj ťažko -, ale svoju prácu neposväcuje. Niečo robia, vyrábajú predmety, snažia sa dosiahnuť výsledky, pretože majú zmysel pre zodpovednosť, chcú zarábať peniaze, alebo sú ctižiadostiví. Niekedy majú úspech, inokedy neúspech; majú radosť, alebo sú smutní; pracujú so zápalom a nadšením, alebo sú sklamaní a znechutení; cítia uspokojenie a zároveň nepokoj, strach a obavy. Niektorí sa nechávajú viesť sklonom k aktivizmu, iní lenivosťou; jedni sú

unavení, druhí sa snažia únavu za každú cenu premôcť....

To všetko má jedno spoločné: jednu spoločnú rovinu, rovinu ľudskej prirodzenosti zranenej následkami hriechu s jej konfliktami a rozpormi. Táto rovina je ako labyrint, v ktorom človek, ktorý – slovami svätého Pavla – žije podľa tela- ***animalis homo*** -, blúdi sem a tam a nemôže nájsť cestu na slobodu ani jej zmysel.

Tú cestu a zmysel môže človek nájsť iba vtedy, keď zdvihne zrak a začne sa na pozemský život na prácu pozerať vo očami Boha, ktorý všetko vidí zhora. ***Ludia***, píše svätý Josemaría v Ceste, ***majú plochý, dvojrozmerný pohľad pripútaný k zemi. – Ak budeš žiť nadprirodzeným životom, Boh ti dá tretí rozmer: hĺbku a s ňou perspektívu, váhu i obsah.***³

Práca sa rodí z lásky

Čo teda pre kresťana znamená, že ***práca sa rodí z lásky, demonštruje lásku, podriaďuje sa láske?***⁴

Najskôr je dobré zamyslieť sa nad tým, akú lásku má na mysli svätý Josemaría. Existuje tzv. žiadostivá láska, keď milujeme niečo preto, aby sme si uspokojili svoje zmyslové potešenia alebo túžbu po pôžitku (concupiscentia). Toto nie je láska, z ktorej sa v tomto prípade rodí práca Božieho dieťaťa, hoci často pracuje rado a so zanietením.

Kresťan nemá pracovať iba vtedy, keď sa mu chce, alebo keď sa mu darí. Práca kresťana sa rodí z dokonalejšej lásky: z prajnosti (benevolentia), keď priamo chce dobro inej osoby a nejde mu o vlastné záujmy. Ak je prajnosť vzájomná, hovorí sa jej ***priateľská láska***⁵, ktorá je tým väčšia, čím je človek ochotnejší pre dobro priateľov nielen niečo urobiť, ale priamo sa darovať. ***Nikto nemá väčšiu lásku***

než ten, kto položí život za svojich priateľov.⁶

Kresťania môžu milovať Boha nadprirodzenou priateľskou láskou, pretože On ich prijal za svoje deti a chce, aby mali k nemu synovskú dôveru a v ostatných videli jeho deti a svojich bratov a sestry. Túto lásku má na mysli zakladateľ Opus Dei, keď píše, že ***práca sa rodí z lásky***: je to láska Božích detí, nadprirodzená láska k Bohu a k ostatným z lásky k Bohu: ***láska je nám vyliata do srdca skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali.***⁷

To, že chceme niečie dobro, neznamená vždy, že vyhovieme jeho prianiam. Môže sa stať, že to, o čo žiada, nie je dobré, ako sa to veľmi často stáva matkám, ktoré nedajú deťom, to o čo prosia, ak by im to malo uškodiť. Milovať Boha naopak znamená chcieť vždy to, čo si on želá, pretože Boh si vždy praje dobro.

Pre kresťana sa preto práca rodí z lásky k Bohu, pretože synovská láska ho vedie k tomu, aby plnil jeho vôľu, pričom Božia vôľa je, aby sme pracovali.⁸ Svätý Josemaría hovorieval, že by chcel z lásky k Bohu pracovať ako oslík. A Boh požehnal jeho veľkorysosť bohatými milosťami, ktoré priniesli nespočetné plody svätosti po celom svete.

Stojí teda za to, aby sme sa z času na čas spýtali samy seba, prečo pracujeme: z lásky k Bohu, alebo z lásky k sebe? Môže sa zdať, že existujú ešte aj iné dôvody, napr. preto, že musíme. To však svedčí o tom, že najdeme do hĺbky pri uvažovaní, pretože nutnosť nie je tým najdôležitejším dôvodom.

Aj keď musíme, aby sme žili. Prečo však chceme žiť?: **na Božiu slávu**, ako hovorí svätý Pavol,¹⁰ alebo **na svoju slávu**? To je tá zásadná otázka, cez ktorú sa dostaneme k podstate

veci. Iná možnosť nie je. Kto sa úprimne pýta sám seba a prosí Boha o svetlo, uvidí jasne, kde je jeho srdce, keď pracuje. Pán mu navyše dá milosť, aby sa rozhodol svoje srdce očistiť, a aby schopnosti, ktoré mu zveril vydali očakávané plody lásky.

Práca demonštruje lásku

Práca kresťana demonštruje lásku nielen preto, že láska k Bohu ho vedie k práci, ako sme si už povedali, ale tiež preto, že ho vedie k tomu, aby pracoval dobre, pretože Boh si to želá. Človek sa svojou prácou podieľa na jeho stvoriteľskom diele.¹¹ Ten, ktorý všetko stvoril z Lásky, chcel, aby jeho dielo bolo dokonalé: **Dei perfecta sunt opera**,¹² a aby sme ho napodobňovali.

Dokonalým príkladom ľudskej práce je Kristova práca, o ktorej evanjeliu hovorí, že **všetko robil dobre**.¹³ Tieto obdivné slová, ktoré nás spontánne napadajú, keď sa pozeráme na

zázraky, ktoré vykonal mocou jeho Božstva, môžeme aplikovať – ako to robil svätý Josemaría – aj na prácu v nazaretskej dielni, vykonanej prostredníctvom jeho ľudskosti. Bola to práca vykonávaná z Lásky k Otcovi a k nám. Práca, ktorá vyjadrovala Lásku k dokonalosti, s ktorou bola urobená; práca dokonalá nielen technicky, ale aj ľudsky, vyznačujúca sa dokonalosťou všetkých čností, ktoré láska dokáže uviesť do praxe a dať im nezameniteľný rys: rys šťastia srdca naplneného Láskou, srdca planúceho túžbou odovzdať sa.

Práca kresťana demonštruje lásku k Bohu vtedy, keď je urobená dobre. Neznamená to, že výsledok má dopadnúť dobre, ale že sa ju má človek snažiť urobiť čo najlepšie, s pomocou dostupných prostriedkov v danej situácii.

Medzi prácou človeka, ktorý pracuje z lásky k sebe a človekom, ktorý pracuje z lásky k Bohu a k ostatným kvôli Bohu, je asi taký rozdiel, ako medzi obetou Kaina a Ábela. Ábel pracoval tak, aby mohol Bohu ponúknuť to najlepšie, a jeho obeta bola Bohu milá. Od nás Pán očakáva to isté.

Pracovať neznamená pre katolíka plniť, znamená milovať: s chuťou sa neustále prekonávať v povinnostiach a v obetách.¹⁴ ***Pracujte teda s vedomí, že Boh sa pozerá na vašu prácu: labore m manu mearum respexit Deus (Gen 31,42). Naša práca má byť preto svätá a Jeho hodná: nielen detailne urobená, ale tiež mravne bezúhonná, poctivá, solídna a správne vykonaná.***¹⁵ Práca tak bude nielen čestná a svätá, ale stane sa aj modlitbou.¹⁶

Keď pracujeme z lásky k Bohu, bude naša práca nejakým spôsobom túto lásku vyjadrovať. Letný pohľad na skupinku ľudí, ktorí robia rovnakú vec, asi nebude stačiť na to, aby sme zistili, prečo ju robia. Keby sme však mohli pozornejšie a detailnejšie sledovať ich celkové chovanie pri práci – nie iba technické aspekty, ale aj ich vzťahy s kolegami, obetavosť, lojalitu, radosť a ostatné čnosti -, potom by nám iba ťažko unikla – pokiaľ by ju niekto z nich v sebe mal – **bonus odor Christi**,¹⁷ vôňa Kristovej lásky, ktorá dáva práci formu.

Na konci časov – učí Ježiš – **budú dve mlieč obilie: jedna bude vzatá, druhá ponechaná.**¹⁸ Obidve robia to isté, rovnakú prácu, ale iným spôsobom: práca jednej je Bohu milá, druhej nie.

Vďaka materialisticky zameranému prostrediu však môžeme často

zabúdať na to, že sme povolaní k večnému životu. Preto svätý Josemaría hovorí: ***Pracujte s myšlienkou na Boha bez túžby po ľudskej sláve. Nieкто vidí v práci prostriedok na získanie pocty alebo na dosiahnutie moci a bohatstva, aby uspokojil svoje túžby alebo sa mohol pýšiť svojimi pracovnými schopnosťami.***¹⁹

V takomto prostredí nemôže samozrejme práca vykonaná z lásky k Bohu prejsť bez povšimnutia. Nedá sa nepostrehnúť spravodlivosť založenú na láske a nie na prísnosti a strohosti; poctivosť pred Bohom, a nie ziskuchtivú poctivosť pred ľuďmi; pomoc, láskavosť, službu iným z lásky k Bohu, a nie z vypočítavosti...

Ak práca nedemonštruje lásku k Bohu, potom možno vyhasína plameň lásky. Ak nie je vidieť zápal, ak kolegovia v práci po určitej dobe strávenej dennodenne vedľa nás

nevedia, či majú vedľa seba
vynikajúceho kresťana, alebo iba
slušného a spoľahlivého človeka,
potom asi soľ stratila svoju chuť .

²⁰Láska k Bohu nepotrebuje nálepku ,
aby sa o nej vedelo. Je nákazlivá, šíri
sa sama ako to najlepšie z dobier.
Demonštruje moja práca lásku k
Bohu? Táto otázka môže byť
prameňom hlbokej modlitby.

Práca sa podriaďuje láske

Práca vykonaná z lásky a s láskou je
prácou, ktorá sa podriaďuje láske:
rastu lásky toho, kto ju vykonáva,
láske ako podstate svätosti, podstate
ľudskej a nadprirodzenej dokonalosti
Božieho dieťaťa; je prácou, ktorá nás
posväcuje.

Posväcovať sa v práci neznamená nič
iné, než sa nechať posväcovať
Duchom Svätým, subsistujúcou
intratrinitárnou Láskou, ktorá
prebýva v našej duši v stave milosti a
vlieva do nás lásku. Znamená to

spolupracovať s ním
uskutočňovaním lásky, ktorú nám
vlieva do srdca, keď pracujeme. Ak
sme totiž verní jeho pôsobeniu, ak
pracujeme z lásky, potom nás Duch
Svätý posväcuje: zväčšuje lásku,
schopnosť milovať a žiť zakaždým
hlbším a ucelenejším
kontemplatívnym životom.

To, že sa práca podriaďuje láske, a
teda nášmu posväteniu, tiež
znamená, že nás zdokonaľuje: že sa
podriaďuje nášmu zjednoteniu s
Kristom, ktorý bol **perfectus Deus,**
perfectus homo,²¹ dokonalý Boh a
dokonalý človek. Pracovať z lásky k
Bohu a k ostatným pre Boha
vyžaduje uplatňovanie kresťanských
čností, predovšetkým viery a nádeje,
ktoré láska vyžaduje a oživuje. A
ďalej ľudských čností, cez ktoré láska
pôsobí a šíri sa. Práca má byť
arénou, v ktorej sa uplatňujú tie
najrozmanitejšie ľudské a
nadprirodzené čnosti: pracovitosť,

poriadok, využívanie času, vytrvalosť v práci, starostlivosť o malé veci...; a tolko ďalších drobností v starostlivosti o druhých, ktoré sú prejavom úprimnej a jemnej lásky.²² Ľudské čnosti nutne potrebujeme na to, aby sme mohli byť kontemplatívnymi ľuďmi uprostred sveta, aby sme mohli premeniť prácu na modlitbu a na Bohu milú obetu, na prostriedok a základ kontemplatívneho života.

Som kontemplatívny, pretože pracujem; a pracujem, pretože som kontemplatívny,²³ povedal raz svätý Josemaría. Pretože ho láska a poznanie Boha – kontemplácia – viedli k práci, hovorí: **pracujem, pretože kontemplujem.** A jeho práca sa premenila na prostriedok posvätenia a kontemplácie: **kontemplujem, pretože pracujem.**

Je to ako kruhový pohyb – od kontemplácie k práci a od práce ku

kontemplácii - , ktorý sa zbíha do stredu, ku Kristovi, ktorý nás spolu so všetkým priťahuje k sebe, aby skrze Neho, s Ním a v Ňom bola vzdaná česť a sláva Bohu Otcovi v jednote s Duchom Svätým.²⁴

Pretože sa práca Božieho dieťaťa podriaďuje láske, a preto ho posväcuje, nedá sa z pohľadu svätosti – na ktorej v podstate jedine záleží – hovoriť o práci väčšieho či menšieho významu.

Dôstojnosť práce je založená na Láske.²⁵ Všetky práce môžu mať tú istú nadprirodzenú hodnotu: nie sú veľké a malé práce, všetky sú veľké ak sa robia z lásky. Tie, ktoré sú pokladané za veľké, sa stávajú malými, ak sa stráca kresťanský zmysel života.²⁶

Ak chýba láska, stratí práca pred Bohom svoju hodnotu, hoci by bola z ľudského hľadiska úplne skvelá. **Aj keby som rozumel všetkým**

tajomstvám, ovládal všetko, čo možno vedieť,...ale lásku by som nemal, nebol by som ničím,²⁷ píše svätý Pavol. To, na čom záleží, je ***úsilie o to, božsky robiť ľudské veci bez ohľadu na to, či ide o veci veľké alebo malé, pretože Božia láska dá všetkému nový rozmer.***²⁸

J. López

¹Ísť s Kristom, č. 48.

²Svätý Josemaría , Poznámky z kázni (AGP,P10,č.25), cit. Ernst Burkhardt a Javier López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de san Josemaría*, Rialp, Madrid 2013, zv. II, s. 295.

³Cesta, č. 279.

⁴Ísť s Kristom, č. 48.

⁵Porov. Svätý Tomáš, S. Th. II.II, q. 23, a. 1, c.

⁶Jn 15,13.

⁷Rim 5,5.

⁸Porov. Gen 2, 15;3,23; Mk 6,3;2 Tes 3,6-12.

⁹Porov. Svätý Josemaría, Cesta, č. 998.

¹⁰ Porov. 1 Kor 10, 31.

¹¹ Ján Pavol II, Enc. *Laborem exercens*, 14-IX-1981, č. 25; Katechizmus katolíckej cirkvi, č. 2460.

¹²Dt 32,4 (Vg). Por.*Gen* 1, 10, 12, 18, 21, 25, 31. Por. Katechizmus katolíckej cirkvi, č. 302.

¹³Mk 7, 37.

¹⁴Svätý Josemaría, Brázda,č. 527.

¹⁵ Svätý Josemaría, *List 15-X-1948*, č. 26,cit. Ernst Burkhart a Javier López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de san Josemaria*, Rialp, Madrid 2013, zv. III, s.183.

¹⁶ Porov. Svätý Josemaría, Boží priatelia, č. 65.

¹⁷ 2 Kor 2, 15.

¹⁸ Mt 24, 40-41.

¹⁹ Svätý Josemaría, List 145-X-1948, č. 18, cit. Ernst Burkhardt a Javier López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de san Josemaria*, Rialp Madrid 2013, zv. III, s. 193-194.

²⁰ Porov. Mt 5,13.

²¹ Atanášovo vyznanie viery.

²² Mons. Javier Echevarría, Pastoračný list, 4-VII-2002, č. 13.

²³ Svätý Josemaría, Poznámky z kázni, 2-XI-1964 (AGP,P01 IX-1967, s. 11), cit. Ernst Burkhardt a Javier López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de san Josemaria*, Rialp, Madrid 2013, zv. III, s. 197.

²⁴ Rímsky misál, záver eucharistickej modlitby.

²⁵ Svätý Josemaría, Ísť s Kristom, č.48.

²⁶ Svätý Josemaría, Rozhovory, č. 109.

²⁷ 1 Kor 13, 2.

²⁸ Svätý Josemaría, Ísť s Kristom, č.60.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/pracovat-z-
lasky/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/pracovat-z-lasky/) (06.08.2025)